

III Українська інтернет-олімпіада з лінгвістики

27—29 січня 2018 р.

Усі класи

Максимальна оцінка за кожну з семи задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

Усі задачі можна розв'язати, не знаючи жодної іноземної мови.

Користуватися будь-якими джерелами інформації заборонено.

Не забувайте пояснювати свої відповіді!

1. Айнська мова

Данило Мисак

Нижче наведено декілька речень айнською мовою разом із перекладами:

1	Kunanu esinukar.
Ви бачите моє обличчя.	5	Асаро аса ну.
Дядько слухає батька.
2	Ekor аса hapо teke huraye.
Твій батько миє руку матері.	6	Наро matnepо nanu nukar.
Матір бачить обличчя доньки.
3	Huci esikor matnepо ну.
Бабуся слухає вашу доньку.	7	Екасі асаро kisara huraye.
Дідусь миє вухо дядька.
4	Kukор matnepо eetu nukar.
Моя донька бачить твій ніс.		

Завдання 1. Перекладіть українською мовою:

- 8 **Eteke kuhuraye.**
9 **Esikor аса kukор matnepо nukar.**

Завдання 2. Перекладіть айнською мовою:

- 10 Ти слухаєш мою бабуся.
11 Донька слухає вашу матір.
12 Твій дядько бачить моє вухо.
13 Ваш дідусь миє ніс бабусі.

Примітка. Айнська мова — мова народу айнів, якою розмовляють на острові Хоккайдо в Японії. Ця мова не є спорідненою з японською або іншими мовами і перебуває на даний момент під загрозою зникнення.

Нижче наведено (у спрощеному записі) кілька словосполучень мовою гауса разом із перекладами. Деякі слова пропущено.

Словосполучення	Переклад
kwashande adiko	бридкий носовичок
kankanuwa amarya	маленька наречена
(1) baba	маленький батько
kankanuwa bishiya	маленьке дерево
kwashanda bulala	бридкий батіг
kankane bunsuru	маленький козел
kwashanda ciyawa	бридка трава
(2) daji	бридкий пустир
(3) danuwa	бридкий брат
kwashande gari	бридке селище
kankane giji	маленький будинок
(4) gira	маленька брова
(5) godiya	маленька кобила
(6) gwaggo	бридка тітка
kwashande hatsi	бридке просо
kwashanda kafa	бридка нога
kwashande kai	бридка голова
kankane kaka	маленький дідусь
kwashanda kankara	бридкий сніг
kankanuwa kibiya	маленька стріла
kankane kunci	маленька щока
kwashande kurkuku	бридка в'язниця
(7) kwaya	маленька зіниця
kwashanda mace	бридка жінка
kankanuwa mage	маленька кішка
kwashande mutum	бридкий чоловік
(8) rago	бридкий баран
(9) sa	маленький бик
kankane shugaba	маленький вождь
(10) takobi	маленький меч
(11) wutsiya	бридкий хвіст
kankane zakara	маленький півень
kwashande zane	бридкий малюнок

Завдання. Відновіть пропущені слова.

Примітка. Гауса належить до чадської гілки афразійських мов. Нею розмовляють кілька-десять мільйонів осіб у Західній Африці.

3. Естонська мова

Данило Мисак

Нижче подано таблицю дієслів естонської мови: указано форму першої особи однини теперішнього часу, форму неозначеної особи минулого часу та переклад. Вміст деяких клітинок пропущено.

Форма 1	Форма 2	Переклад
emban	(5)	обіймати
hakkan	hakati	починати
(1)	hinnati	оцінювати
hüppan	(6)	стрибати
kiikan	kiigati	позирати
lendan	(7)	літати
lükkan	lükati	шттовхати
(2)	näidati	показувати
ootan	(8)	чекати
(3)	põkati	стикувати
rüüpan	rüübati	відпивати
tõmban	tõmmati	тягнути
(4)	tõtati	поспішати
valdan	vallati	володіти

Завдання. Відновіть вміст пропущених клітинок.

Примітка. Естонська мова належить до фіно-угорських мов уральської мовної родини. Нею розмовляють близько мільйона осіб (переважно в Естонії). Літери *ä*, *õ* та *ü* позначають голосні звуки.

4. Баскійська мова

Таміла Краштан

Нижче подано вирази баскійською мовою та їхні переклади у переплутаному порядку:

ezer, iñoiz, iñoiz ez, iñon, iñon ez, iñor ez, nola, nonbait, norbait, zer;
будь-що, будь-де, будь-коли,десь, ніде, ніколи, ніхто, хтось, що, як.

Завдання 1. Відновіть правильні відповідності.

Завдання 2. Перекладіть українською: **iñor, noiz, zerbeit.**

Завдання 3. Перекладіть баскійською: *де, колись, хто, якимось.*

Примітка. Баскійською мовою розмовляє до мільйона басків, що проживають на території Іспанії та Франції; рідство баскійської з іншими мовами не встановлене. Літера *ñ* позначає особливий приголосний звук цієї мови.

5. Розбір речень

Данило Мисак

Нижче наведено декілька уривків із Загальної декларації прав людини та за допомогою спеціальних «формул» записано їхню структуру:

Ніщо у цій Декларації не може бути витлумачено як надання будь-якій державі, групі осіб або окремим особам права займатися будь-якою діяльністю або вчиняти дії, спрямовані на знищення прав і свобод, викладених у цій Декларації.

ОА1А2

Кожна людина має обов'язки перед суспільством, у якому тільки й можливий вільний і повний розвиток її особи.

ОВ1

Кожен працівник має право на справедливу і задовільну винагороду, яка забезпечує гідне людини існування для її самої та її сім'ї і яка доповнюється, в разі необхідності, іншими засобами соціального забезпечення.

ОА1В2А1

Кожна людина, для визначення її прав і обов'язків і для встановлення обґрунтованості пред'явленого їй кримінального обвинувачення, має право, на основі повної рівності, на те, щоб її справа була розглянута прилюдно і з додержанням усіх вимог справедливості незалежним і безстороннім судом.

ОВ1ОВ1ОА1

Завдання. Запишіть структуру ще шести уривків:

Кожна людина, де б вона не перебувала, має право на визнання її правосуб'єктності.

Кожна людина має право на відпочинок і дозвілля, включаючи право на розумне обмеження робочого дня та на оплачувану періодичну відпустку.

Кожна людина має право на соціальний і міжнародний порядок, при якому права і свободи, викладені в цій Декларації, можуть бути повністю здійснені.

Це право не може бути використане в разі переслідування, яке в дійсності ґрунтується на вчиненні неполітичного злочину, або діяння, що суперечить цілям і принципам Організації Об'єднаних Націй.

Ніхто не може зазнавати безпідставного втручання у його особисте і сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, тайну його кореспонденції або на його честь і репутацію.

Кожна людина має право на такий життєвий рівень, включаючи їжу, одяг, житло, медичний догляд та необхідне соціальне обслуговування, який є необхідним для підтримання здоров'я і добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення в разі безробіття, хвороби, інвалідності, вдовства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини.

6. Африканське письмо

Таміла Краштан

Для мов африканської республіки Малаві не так давно запропоновано альтернативну систему письма. Нижче наведено декілька слів у традиційному латинському записі та їхній альтернативний запис, зроблений у цій системі:

dziwani	ƷƷƷ
chingale	Ʒ"ƆƷ
nsomba	"Ɔ"Ʒ
bwanthu	-Ʒ"Ʒ
tinkhani	Ʒ"ƆƷ
atwimisya	Ʒ-ƷƆƷ
chakudya	ƷƆƷ

Завдання. Запишіть латиницею такі слова:

(1)	ƷƆƷ
(2)	ƆƷ-Ʒ
(3)	"ƆƆ
(4)	"Ɔ-Ʒ
(5)	ƷƆƷƆ
(6)	"Ɔ-Ʒ
(7)	ƷƆ"Ʒ

7. Дієслова

Данило Мисак

Завдання. Розділіть за певними ознаками дієслова на чотири рівних групи, якщо відомо, що слово *взяти* належить до першої групи, слово *взутти* до другої, слово *гнути* до третьої, а *крити* — до четвертої:

м'яти мити стати жати явити дати
почати зняти возити дути зріти діти